

[Stats- og udenrigsministeren.]

borgerlige partier nu var til at få i tale og ville være rede til at acceptere det grundlag for en skattereform, vi havde lagt frem. Regeringen ønskede, hvis det var muligt, at få et bredt forlig. Det er da klart, at vi ikke ønskede dette brede forlig betingelsesløst. Det er da indlysende, at en regering, der netop har ført et valg på selve skattereformen og konstateret dette valgs resultat, har ret til at stille visse betingelser for sin skattereform. Disse betingelser var, at vore hovedsynspunkter måtte gennemføres. Der var en lang række enkeltheder og nuancer, der kunne diskuteres, men skattereformen måtte hvile på kildeskatten, skattereformen måtte hvile på fradragsreglens ophævelse, skattereformen måtte hvile på en række sociale forbedringer, som momsens bl. a. gik til at finansiere. Regeringen havde ret til at stille disse betingelser.

Endvidere måtte vi ønske, at denne reform blev gennemført hurtigt. Jeg ved godt, man ikke rigtig tog os alvorligt, da vi sagde moms pr. 1. juli; nu bliver det altså også den 3. juli, og det er naturligvis en stor sejr, det kan jeg godt se. Men vi mente det alvorligt, og det vil blive gennemført på denne måde, og vi kunne ikke acceptere ting ført ind i denne skattereform, som ville betyde en ny forsinkelse og udskydelse; jeg er ked af at måtte sige, at jeg tror, at den radikale, jeg ved ikke, om jeg må kalde det tankegang om det såkaldte kumulative ville have betydet en forsinkelse.

Det blev på et relativt tidligt tidspunkt klart, og det har hr. Henry Christensen ret i, at partiet venstre, der tidligere ville have en meget høj moms, nu ikke ville have nogen moms; det betød, at venstre ikke accepterede hovedsynspunkterne, der lå til grund for skattereformen, og det er mit grundlag for at sige, at venstre gik ud af forhandlingerne. Det har ikke været min hensigt at klandre venstre på nogen måde, der har ikke ligget nogen tendens i denne bemærkning, men jeg synes egentlig, det er meget objektivt refereret.

Derimod mente vi, at der, selv efter det tidspunkt, hvor venstre havde sagt, at man ikke ville medvirke til moms, stadig var forhandlingsmuligheder med det radikale venstre og med de konservative, og

derfor forhandlede vi videre med dem og fik etableret firkanterede møder, hvor det konservative folkeparti forhandlede sammen med SF og os, hvor de radikale forhandlede sammen med SF og os. Det er da også helt klart, at hvis bare et af disse to partier, de radikale eller de konservative, på et af de møder, vi havde, havde accepteret vore tilbud, så var der blevet et bredt forlig. Vore tilbud om forhandling var ærlige, vi ville have ønsket et bredt forlig, og havde man accepteret vore tilbud, så var der blevet et bredt forlig, men det ville man jo ikke.

Jeg er sikker på, at forhandlingslederen, hr. Per Hækkerup, der virkelig tålmodigt førte disse forhandlinger fra time til time, fra dag til dag, fra døgn til døgn, kan bekræfte, at vi stadig gentog vore tilbud. Vi havde tilbud vedrørende skatteloftet, som hr. Poul Møller har erkendt det; han syntes ikke, det var godt nok, men der var et tilbud om skatteloft. Vi havde tilbud om skalaen, som man ikke var tilfreds med, men der var et skalatilbud. Vi havde tilbud om at bevare fradragsreglen for de kommunale skatter, men vore tilbud blev ikke modtaget, og vi fortsatte disse tilbud, selv langt hen på lørdagen lå de på bordet, men vi kunne ikke få en accept, hverken fra de radikale eller fra de konservative.

Det er den fremstilling, jeg har givet af forhandlingsforløbet, og jeg mener, den er rigtig. Jeg blev først på et meget sent tidspunkt inddraget i disse forhandlinger, men der er for mig ingen tvivl om, at der blev presset på, for at vi fra regeringens og fra socialdemokratiets side kunne få et klart svar på de spørgsmål, jeg her har nævnt eksempler på; men de radikale og de konservative ville ikke eller kunne ikke give os et klart svar.

Det er da indlysende, at det flertal, vi havde sammen med SF for at gennemføre en socialt og politisk god skattereform, en for erhvervslivet hensigtsmæssig skattereform med en række indrømmelser til erhvervsmæssige synspunkter — ja, så tog vi naturligvis det. Vi har prøvet at lave en bred skattereform i 1965, vi har prøvet det i 1966, vi har prøvet det i 1967, men de borgerlige partier kunne ikke beslutte sig, og det er jo rigtigt, som jeg tror hr. Peter Nielsen sagde det, at hvis man vil med